

Domače NOVICE

LETO IV.

Štev. 21

Lenart, 12. novembra 1964

Urejuje uredniški odbor: Franjo Muršec, predsednik — člani: Breda Stuhec, Jože Šuman, Franc Šuman in Franček Stefanec — Odgovorni urednik Franček Stefanec. — Uredništvo in uprava Lenart, Radgonska cesta 9. — Izhaja stalno na 8. straneh drugi in četrti četrtek. — Letna naročnina 500 din, inozemstvo 900 din. — Tekoči račun pri podružnici NB Maribor številka 604-11-608-103. — Ime: Pogodbena skupnost za izdajanje časopisa »Domače novice« Lenart. — Tiska CP »Celjski tisk« Celje.

Struktura skupščine naj omogoči kvalificirano obravnavo vseh vprašanj

17. SKUPNA SEJA OBEH ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE LENART

POHITETI Z IZDELAVO STATUTOV — PROUČENO IZVAJANJE PRORAČUNA OBČINE — SPREJET ODLOK O PRENOSU ZADEV IZ PRISTOJNOSTI SKUPŠČINE NA NJENE SVETE — SPREJET ODLOK O KONTROLI CEN OBRATNIH STORITEV.

Na 17. skupni seji obeh zborov skupščine občine Lenart, ki je bila dne 21. 10. 1964, so sprejeli stališča v zvezi s skupščinskimi volitvami, ki bodo v začetku prihodnjega leta. V celoti so osvojili smernice, ki jih je v zvezi s

pripravami na volitve sprejel Zvezni odbor SZDLJ.

Poudarili so, da naj se struktura odbornikov občinske skupščine ne bi bistveno spremenila, tako po skupinah (gospodarstvo — Nadaljevanje na 3. strani)

Tisoči plamenčkov v spomin mrtvim

Cvetje je prvega novembra prekrilo grobove. Tisoči plamenčkov so goreli v spomin mrtvim. Občani so položili cvetje pred spomenike padlih za svobodo.

Vsak se je ta dan spominjal svojih najdražjih, njih, ki so umrli za naše lepše življenje, njih, ki so nas rodili, nam bili bratje, sestre ali prijatelji.

Žalno oblečeni občani so pred grobovi in spomeniki počastili spomin najdražjih. Pred nekaterimi grobovi pa ni bilo nikogar. Za te grobove nihče ne ve — prerasla jih je trava. V mislih mnogih pa so bili prvega novembra tudi oni, za katerih gomile ne vemo.

VEČ MILIJONOV ŠKODE ZARADI POPLAV

NA AGROKOMBINATU KZ LENART PREDVIDEVAJO OKOLI 23 MILIJONOV ŠKODE — PLAZ UNICIL HIŠO — DRUŽINE V NEVARNOSTI — ŠKODA NA POSEVKIH — POPLAVA, KI JE POVZROČILA PREPLAH.

Zadnje poplave so prizadejale Agrokombinatu KZ Lenart okoli 23 milijonov din škode. Vsled ne- prestanega deževja je veliko škode bilo tudi v KZ Zg. Sčavnica in pri individualnih kmetih. Razdivjana voda je uničila precej komunalnih naprav in zalila velike površine, ki so bile pripravljene za jesensko setev ali pa so že bile posejane.

42% površin lenarškega agrokombinata je bilo te dni poplav-

ljenih (sestavek je napisan 26. oktobra). To so bila predvsem letos odkupljena zemljišča. Ogrožena je tudi polovica posevkov ali površin, ki so bila za to pripravljena. Ogromno škodo je voda napravila tudi na melioriranih območjih, kjer je bil vodostaj nad normalo že tri tedne ter je verjetno, da bodo cevi od melioracije zamašene s peskom in blatom.

Poplavljeni so bila vsa območja ob potokih. Najhujše pa je bilo v dolini Pesnice in Sčavnice. Ogrožena je bila Matjašičeva družina v Gočovi in Salamunov mlin pri Lormanju, kjer je voda vdiralna v stanovanje. Tu se nekateri prebivalci po nasvetu gasilcev niso umaknili iz hiš. Na varnejše mesto pa so prepeljali živino.

V Spodnji Voličini se je odrgal plaz in s seboj potegnil hišo Hinka Graha. Plaz v Selcih je uničil del ceste in bo potrebno napraviti novo. Plaz je delno škodo povzročil tudi za Krambergerjevo hišo v Gradišću. V Zg. Porčiču pa je voda vdrla v kuhinjo in se je vsled usedline zemlje pokvarila hiša. Ob vsakem deževju je tukaj voda odtekala s ceste, ki vodi iz Gradišća proti Lenartu na njivo, tam si je voda našla primerno mesto pod zemljo. Ob zadnjem hudem deževju pa je bilo vode preveč in je prodrla na dan v kuhinji omenjene hiše. Del njive pa se je pogreznil, kar je poškodovalo tudi zidove hiše.

Iz dolinskih cest je voda odnašala gramoz in jih močno načela. Poplavljeni so bile ceste

pri Hrastovcu, v Voličini, Gočovi in drugje.

Zaradi deževja v Agrokombinatu ni uspelo pospraviti koruze. Koruzo na preostalih 40 ha v Porčiču bodo pomagali obrati pripadniki JLA iz Maribora.

Zastoj je nastal v sadjarstvu in vinogradništvu. Stalno deževje je onemogočilo trganje sadja.

Delno škodo je voda povzročila tudi v Konosu, obrat Lenart, kjer je ogrožala pritlične prostore. Delavci pa so pravočasno umaknili naprave in kože.

CP »CELJSKI TISK« se opravičuje bralcem zaradi zamude.

Vzrok: okvara tiskarskega stroja.

Od leve proti desni: Voda je preplavila cesto pri Hrastovcu, Matjašičev mlin v Gočovi in promet je bil onemogočen.

Foto: Brumen

DOMA OBSEŽNE RAZPRAVE O PROBLEMIH OBČANOV

in po svetu

OD 15. DO 20. NOVEMBRA BODO KONFERENCE KO SZDL.

19. oktobra se je na Avali v bližini Beograda zrušilo Sovjetsko letalo Il-18 v katerem je bila 7 članska uradna delegacija Sovjetske zveze na čelu z maršalom Birjuzovim, ki je potovala na proslavo 20 letnice osvoboditve Beograda. Vsi, ki so se nahajali v letalu so bili mrtvi. Od preminulih so se poslovili Beograjčani, nato pa so jih prepeljali v Moskvo. Pogreba v Moskvi so se med drugimi udeležili najvišji sovjetski predstavniki in Jugoslovanska delegacija.

Po razrešitvi Hruščova so bile vse oči uprte v SZ. Nihče še danes točno ne ve, kaj je bil glavni vzrok za Hruščovo razrešitev. Novi prvi sekretar CK PK Sovjetske zveze Brežnjev pa je izjavil: »Osnova zunanje politike ZSSR je miroljubno sožitje z vsemi narodi«.

V Tokiu so se 24. oktobra končale olimpijske igre. Jugoslavija je na XVIII. olimpijskih igrah osvojila dve zlati, eno srebrno in dve bronasti medalji. Naslednje olimpijske igre bodo leta 1968 v Mehiki.

Minule dni so velike poplave ogrožale velik del Slovenije, kjer je bilo najbolj prizadeto Celje. Največjo katastrofo pa je doživel glavno mesto Hrvatske, Zagreb, tu je voda uničila veliko imovine, razrušila ceste in ostale komunalne naprave. Večmilijardno škodo pa je poplava naredila mnogim gospodarskim organizacijam tega mesta. V katastrofalnih dneh je Zagreb obiskal predsednik republike tov. Tito. Zagreb je dobil pomoč od nekaterih tujih držav, od federacije in raznih mest Jugoslavije.

Na nedavni seji Glavnega odbora SZDL in Zveze sindikatov Slovenije so govorili o nalogah komune na področju šolstva. Na seji je bilo poudarjeno, da se lahko neustreznost položaja šolstva izboljša samo z drugačno delitvijo narodnega dohodka, z drugačnim usmerjanjem sredstev ter politiko, ki bo obravnavala šolstvo kot bistveno prvo družbenega življenja in razvoja.

Na plenarni seji Glavnega odbora SZDL Slovenije so razpravljali o pripravah na skupščinske volitve. Marjan Breclj je v referatu dejal: »Občinske organizacije Socialistične zveze naj skupaj z ostalimi družbeno političnimi organizacijami ter organi v komuni sprejmejo za svoje zelo aktualno nalogo, da skupaj z občinskimi skupščinami podrobno analizirajo preteklo poslovno dobo«.

V Ameriki je na nedavnih volitvah zmagal demokratiški kandidat in dosedanji predsednik ZDA Lindon Johnson. Svojega nasprotnika republikanskega kandidata Goldwaterja je premagal z absolutno večino glasov, 61% : 39%. To je bila največja zmaga kandidata za predsednika ZDA v zadnjih desetletjih.

V Ljubljani je bila pretekli teden konferenca mest Jugoslavije. Razpravljali so o urbanizaciji.

V prometni nesreči sta preminila Slobodan Penezić, predsednik IS SR Srbije in Svetolik Lazarević, predsednik Org. pol. zbornice Skupščine SR Srbije.

Letos poteka dvoletna mandatna doba krajevnim organizacijam SZDL. Priprave na letne konference SZDL so v teku. Vrhijo se sestanki po vaseh, na katerih člani SZDL in občani razpravljajo o najaktualnejših problemih svojega kraja in občine. Na sestankih se vršijo tudi razprave o kandidatih za odbornike SZDL, ki bodo voljeni na krajevnih konferencah. Te dni stopajo v ospredje vprašanja o perspektivnem razvoju KS in občine, o predlogu republiškega zakona o financiranju družbeno političnih skupnosti, zakona o prispevkih in davkih občanov, regulacija Pesnice, preživninsko varstvo kmetov, stanovanjska politika, turizem, zdravstvena problematika v občini, šolstvo ter druga pomembna vprašanja. O vsem tem hočejo občani dobiti odgovore in tolmačenja.

Vsak kraj obravnava tisto problematiko, ki mu prinaša boljši družbeni in življenjski standard.

Razveseljivo je dejstvo, da poleg članov SZDL prihaja na take razprave precejšnje število občanov,

ki še niso vključeni v organizacijo SZDL. Zal je potrebno ugotoviti, da je v SZDL vključenih le 38% občanov od skupnega števila volivcev. Za tak odstotek ni vzrok v vsebinskem delu SZDL, temveč v organizacijsko tehničnih pomanjkljivostih.

Kaj pričakujemo v nadaljnjem razvoju SZDL? Vsekakor je bistveni element, da bi oblike in metode dela v SZDL prilagodili reševanju aktualnih problemov kraja. Informiranje od spodaj navzgor še vedno močno zaostaja. Krajevne organizacije se med letom redko poslužujejo sestankov po vaseh. Razprave se večinoma vršijo na sedežih krajevnih centrov, kjer niso dovolj učinkovite. Razpravljajo o mnogih problemih hkrati in so sestanki predolgi. Na tak način pride do veljave le desetina občanov.

Bodoči način dela bo moral biti usklajen s potrebami občanov. Zato se kaže potreba po sklicevanju občanov za ožja območja. Na tak način bo prišlo do dobrega kontakta med člani SZDL in drugimi občani.

Še vedno se kažejo pomanjkljivosti v odgovarjanju občanom na zaželeno vprašanja. Vzrok zato je v glavnem v tem, da se odborniki premalo pripravijo na sestanek.

Na krajevnih konferencah SZDL, ki bodo od 15. do 20. novembra, bo dana slehernemu članu SZDL možnost, da se odloči za delegate za krajevne konference izmed katerih bodo izvoljeni novi odbori KO SZDL. Izbrati bomo morali najspodobnejši kader v kraju.

V teku so tudi priprave na skupščinske volitve, ki bodo aprila 1965. V ta namen je OS dala kriterije za nove odbornike. O teh vprašanjih pa bodo razprave na konferencah SZDL. Od primernega kadrovanja bo odvisno delo občinske skupščine, zato bomo morali temu vprašanju posvetiti veliko pozornosti. Konferenc se bodo udeleževali ljudski poslanci, ki bodo dajali razna pojasnila. Zaželeno je, da na konferencah razpravljamo o dveh ali treh vprašanjih, ki so v posameznem kraju najaktualnejša.

Jelka Firbas

NA NASIH CESTAH

— Janez, umakni se s ceste!
— Zakaj? Saj me avto ne sme povoziti!

PREDKONGRESNA AKTIVNOST

Poudarjena javnost dela komunistov

SPREJELI NOVE ČLANE — OBRAVNAVA OSNUTKA STATUTA ZKJ

Na nedavnem sestanku terenske osnovne organizacije ZKS v Lenartu so sprejeli nove člane v Zvezo komunistov Jugoslavije. Pregledali so dosedanje delo komunistov in obravnavali osnutek statuta ZKJ. O podobnih vprašanjih so govorili tudi na sestanku osn. org. ZKS v Voličini.

Pri obravnavi osnuteka statuta ZKJ so člani terenske osnovne organizacije ZKS Lenart pripomnili, da mora biti v bodoče

osnovna organizacija samostojnejša in mora obširneje obravnavati vprašanja, ki se pojavljajo v življenju občine ter širše družbene skupnosti. Stališča, ki so jih sprejeli komunisti na svojih sestankih, morajo dati v vednost ostalim občanom. Noben sklep ne sme biti sprejet brez širše predhodne obravnave. Ko pa je stališče sprejeto, se mu morajo potem komunisti pokoro (Nadaljevanje na 5. strani)

Produktivnost

Zadnji čas smo veliko govorili o povečanju osebnih dohodkov, oziroma o najnižjih mesečnih prejemkih, ki naj ne bodo izpod 25.000 din. Če hočejo naši delovni kolektivi izplačevati večje osebne dohodke, potem morajo tudi več ustvarjati.

Potrebno je dvigniti produktivnost in izboljšati proces proizvodnje ter delovno disciplino.

Nekateri naši kolektivi še vedno nimajo dosledno urejene delovne discipline. Na delo se prihaja z zamudo. Malice se koristi preko določenega časa. Vse preveč nekateri med delovnim časom zapuščajo delovna mesta, prehitro odhajajo z dela ipd.

Važna je tudi prava organizacija dela, pravočasna tehnična priprava dela ter primerna razporeditev delavcev na delovna mesta. To so glavni činitelji za večjo produktivnost, oz. za višje plačevanje — po vloženem delu.

Nikakor ne smemo misliti, da bomo lahko zaslužili več brez našega intenzivnejšega dela ali boljše organizacije in izkoriščanja skritih rezerv.

Sleherni član kolektiva mora za omenjeno skrbeti. Vsak mora svoje sposobnosti posvetiti delovni organizaciji v kateri je zaposlen in se mora boriti za njen napredek.

Hiter tok sodobnega razvoja tudi zahteva stalno izpopolnjevanje tehnične opreme podjetij ter izobrazbo zaposlenih.

Naši kolektivi so v večini primerov majhni in prav oni morajo še posebno upoštevati omenjena dejstva, če se hočejo čimprej razviti v sodobne obrate. Nikakor ne smemo dovoliti, da nas prehitijo čas.

Tem vprašanjem bodo morali posvetiti še več skrbi organi samoupravljanja in sindikalne podružnice. Poiskati bo potrebno prave vzroke, zakaj tu ali tam ni pravega napredka, zakaj se pojavljajo slabosti v organizaciji dela in drugje.

Smo v obdobju predkongresne aktivnosti. Mnoge osnovne organizacije so že razpravljale o proizvodnji in delovnih odnosih v svojih kolektivih, samo pri razpravah pa ne sme ostati, temveč bodo morali komunisti dajati vzgled pri delu v kolektivu ter bodo morali pomagati sotovarišem pri odpravi napak.

Velikokrat vse preveč o omenjenem govorimo, na realizacijo sklenjenega pa pozabljamo. Poskrbimo, da se bo z večjo produktivnostjo dvignil življenjski standard naših prebivalcev, ki je še vedno zelo nizek v primerjavi z ostalimi območji republike.

Franček Stefanec

Struktura skupščine naj omogoči kvalificirano obravnavo vseh vprašanj

(Nadaljevanje s 1. strani) družbene službe), kot po razmerju med moškimi, ženskami in mladino.

Pri izbiri kandidatov za nove odbornike bo potrebno volivcem pojasniti, naj bo struktura skupščine takšna, da bo lahko zagotovljena kvalificirana obravnavo vseh vprašanj in problemov. Zato bo z volivci potrebno v okviru organizacij SZDL razpravljati o tistih občanah, ki se aktivno vključujejo v delo na raznih področjih družbenega življenja. Ob novih volitvah naj se upošteva tudi načelo rotacije.

Odborniki so se dogovorili, da se bodo udeležili letnih konferenc krajevnih organizacij socialistične zveze, kjer bodo pomagali obravnavati problematiko kraja in širše družbene skupnosti ter bodo v zvezi s tem dajali pojasnila.

Skupščini je bilo predloženih nekaj statutov. Po daljši obravnavi je OS potrdila statut Trgovskega podjetja »Izbira« Cerkvenjak in statut osnovne šole Jurovski dol. Statuta krajevnih skupnosti Cerkvenjak in Zg. Ščavnica pa sta bila dana s pripombami v ponovno obravnavo omenjenim skupnostim. Pri obravnavi statutov je bilo izraženo mnenje, da so naši statuti vse preveč pravno formulirani, premalo pa so oblikovani za potrebe našega človeka.

Komisiji za statute skupščine občine Lenart je bila dana naloga, da naj ugotovi, kako se delovne organizacije upoštevale pripombe, ki jih je dala skupščina k posameznim statutom. O ugotovitvah bo komisija poročala na prihodnji seji.

Vsled tega, ker je bilo s statuti veliko dela, je skupščina predlagala, da naj bi delovne organizacije člane svojih statutarjih komisij nagradile. Skupščina pa tudi priporoča delovnim organizacijam, da pospešijo delo pri usklajevanju samoupravnih aktov po statutu delovne organizacije, ker bo rok za usklajevanje predpisov kmalu preteklo.

Skupščina je na svojem 17. zasedanju obeh zborov sprejela odlok o prenosu zadev iz pristojnosti občine Lenart na njene svete. Omenjeni odlok objavljamo na 6. strani.

Odborniki so potrdili poročilo sveta za družbeni plan in finance o izvajanju proračuna občine Lenart za leto 1964. V kolikor bo potrebno zagotoviti v letošnjem letu 15 odstotno obvezno proračunsko omejitev, se bodo proračunski izdatki ustrezno znižali na partijah 7-8 a, 9-17-3 in na tistih partijah, kjer sredstva ne bodo izkoriščena. Poročilo sveta za družbeni plan in finance med drugim navaja:

Letošnji družbeni plan občine predvideva bruto dohodek v višini 483.259.000 din. Do 30. 9. 1964 je bil realiziran s 358.627.000 din ali 74 % letnega plana. Realizacija skupnih dohodkov je v prvih devetih mesecih dokaj ugodna in v globalu usklajena z družbenim planom. Zaradi dinamičnosti našega gospodarstva, so bili v preteklih 9 mesecih s strani naše družbene skupnosti spremljeni nekateri instrumenti, ki vplivajo na delitvena razmerja bruto dohodkov med občino in drugimi politično teritorialnimi skupnostmi. V juliju tega leta je bil ukinjen prometni davek od alkoholnih pijač, spremenila oz. znižala se je osnova katastrskega dohodka v kmetijstvu zaradi prenosa zemljišč iz zasebnega v družbeni sektor, povišali so se osebni dohodki zaposlenih itd. Vse te spremembe so na eni strani vplivale na znižanje, na drugi pa tudi na zvišanje dohodkov planiranih po družbenem planu občine. Proračunski prispevek iz osebnega dohodka zaposlenih je pomembna kategorija bruto dohodka občine. V družbenem planu se planira 156.000.000 din iz tega naslova, ali 120 milijonov od zaposlenih v gospodarstvu ter 36 milijonov od zaposlenih izven gospodarstva. V devetih mesecih je bilo realiziranega 77 odstotkov tega dohodka ali v gospodarstvu 78 procentov, izven gospodarstva pa 76 procentov.

Vzporedno z rastjo osebnih dohodkov se bo povečala realizacija dopolnilnega proračunskega prispevka. Zato se predvideva devet procentno povečanje plana in sicer od 11 milijonov na 12 milijonov din, kar je opravičljivo, če upoštevamo, da je realizacija tega dohodka že 77 odstotna. V tem planu niso zajeti dohodki, ki se obračunajo po stopnji nad 10 procenti, ker se ostalih 5 procentov steka nenosredno v družbeni sklad za šolstvo.

Predvidoma bo: — dohodnina od kmetijstva 62 milijonov ali 100 procentov, — del občinske doklade od kmetijstva 71 milijonov ali 97 procentov, — občinska doklada od kmetijstva (neobvezna) 83.200.000 ali 96 procentov. Iz gornjega izhaja, da se računa, da bo skupni izpad za 5.800.000 din ali povprečno 3 procente.

Dohodnina od samostojnih poklicev ter občinska doklada od tega premoženja ne bo v skupnem znesku dosegla planskih predvidevanj. Dohodnina je planirana v višini 4 milijone din, predpisana le v znesku 2.500.000 din. Ker je odmera za leto 1964 že dokončna, se lahko računa na 62 procentno realizacijo, to je samo na višino, kakor je predpisana. Medtem, ko predvidevanja kažejo, da se bo občinsko doklado v višini 2 milijona din v celoti doseglo. Zvezni prometni davek od alkoholnih pijač do 5

in 10 procentov, ki je bil hkrati tudi del občinskih dohodkov je ukinjen ter se zaradi tega zniža postavljeni plan od 1.500.000 din na 1.231.000 din oz. na dejansko realizacijo 22. 7. 1964. Realizacija plana na postavki občinski prometni davek od alkoholnih pijač nad 3,5 ni 10 % povečanega zaradi spremembe predpisa, ker se bo v celoti stekal o občinski progljivi dohodek. Upoštevajoč doseženo realizacijo je pričakovati, da račun, medtem, ko je prej bil deso bo plan dvignil od 12 milijonov na 20 milijonov din.

S povečanjem prometa v trgovini na drobno se poveča tudi realizacija 3 % občinskega prometnega davka in sicer od 14 milijonov din ali za 28 %.

Davčne obremenitve so med letom dokaj enakomerno porazdeljene. Do 30. 9. 1964 je bilo skupaj 222 milijonov obremenitev. Od 11.700 zavezancev, se je bilo potrebno poslužiti prisilne izterjatve pri 1064 ali 9 % zavezancev za skupno obremenitev 34.330.000 din, kar predstavlja 15,4 odstotno obremenitev v treh tromesečjih. Število prodaj popisanih predmetov je minimalno, saj dva primera predstavljata 0,25 procentov od vseh zavezancev. Prodaja nepremičnin je bila le v enem primeru v vrednosti 1.200.000 din. V postopku pri sodišču pa je 10 primerov za skupni davčni dolg 9 milijonov din.

Iz podane analize bruto dohodkov izhaja, da se bodo dohodki po predvidevanjih zvišali od 483.259.000 din na 529.032.000 din t. j. za 45.733.000 din ali za povprečno 9 procentov.

Od navedenih bruto dohodkov 529.032.000 din ostane pri delitvi občini 357.374.000 din bruto proračunskih dohodkov. V okviru teh sredstev mora občina pokrivati vse svoje potrebe.

Da bi zagotovili družbenemu skladu za šolstvo rast njegovih dohodkov z rastjo nacionalnega dohodka, je z letošnjim družbenim planom občine določeno, da sklad participira s 36 procenti od dohodkov I — IV. dela. Ker so se bruto proračunski dohodki povišali od prvotnega plana za 34.109.000 din, se povečajo na osnovi delitve tudi sredstva sklada za šolstvo od 103.866.000 din na 107.864.000 din ali za 3.998.000 din.

Za potrebe uprave občinske skupščine je z družbenim planom določeno, da ta participira s 40,5 procenti na prvem delu dohodkov, kar znaša za 69.065.000 din ali za 1.812.000 din več kot je planirano po prvotnem planu, to pa za pokritje povečanja osebnih dohodkov zaposlenih, zaradi povišanja cen z ukrepi ZIS.

Ako od bruto proračunskih sredstev 357.374.000 din odbijemo sklad za šolstvo 107.864.000 din, žiro račun uprave 69.065.000 din in 21.027.000 din kot 10 % posebna proračunska rezerva, ostane za tako imenovani čisti proračun 159.418.000 din. Iz teh razpoložljivih sredstev je potrebno zagotoviti potrebe prosvete in kulture (brez šolstva), zdravstvo, socialno skrbstvo, komunalo, potrebe skupščine in njenih organov, obveznosti in garancije, skupne službe (sodišče, tožilstvo, kataster), družbene organizacije

in podobno. Poleg naštetih potreb bo nujno zagotoviti dodatna sredstva družbenemu skladu za šolstvo, kajti razpoložljiva sredstva, ki jih sklad dobi po delitvi, ne zadoščajo, zlasti še ne za usklajevanje osebnih dohodkov prosvetnim delavcem.

Da bi s prvim septembrom približali osebne dohodke prosvetnih delavcev okrajnemu povprečju, je potrebno šolskemu skladu dodeliti potrebna dodatna sredstva. Povprečni osebni dohodek učitelja bi naj bil 43.500 din, predmetnega učitelja 48.500 din in upravitelja 56.000 din brez stanarine. Medtem, ko se materialna dajatev za kurjavo od 1. septembra letos odpravi. Potrebna sredstva sklada za šolstvo bi se naj zagotovila po rebalansu proračuna tako, da se povišajo sredstva šolskega sklada po delitvi bruto sredstev od 103.866.000 din na 107.864.000 din ali za 3.998.000 din, razliko potrebnih sredstev pa iz naslova dotacije v višini 15.518.000 din. S temi sredstvi lahko šolski sklad zagotovi povišanje osebnih dohodkov, kakor je zgoraj omenjeno, poleg tega pa še zagotovi 2.000.000 din kot soudeležbo za adaptacijo šole Lokavec.

Na 17. skupni seji obeh zborov skupščine občine Lenart so sprejeli odlok o spremembi odloka o proračunu občine Lenart za leto 1964.

Hišnemu svetu št. 4 v Voličini so odobrili garancijsko izjavo v višini 350.000 din za dobo 20 let po 2 % obrestni meri za kredit iz stanovanjskega sklada občine za popravilo stanovanjske hiše št. 73.

Kredit za gradnjo 20. stanovanjskega bloka v Lenartu v višini 45.210.401 din se razdeli na soinvestitorje, koristnike stanovanj, po stanju, kakor je bil dan v amortizacijo ter po enakih pogojih, kakor je kredit najela skupščina občine Lenart.

Odborniki so sklenili, da se da Agrokombinatu KZ Lenart dovoljenje za opravljanje nekmetijske dejavnosti — gostinstva.

Sprejet je bil tudi odlok o kontroli cen obrtnih storitev v občini Lenart. Odlok bomo objavili v prihodnji številki.

NAROČNIKI POZOR!

Prosimo vse naročnike, ki še niso poravnali naročnine, da to takoj store. Naročnino poravnajte preko sprejetih položnic ali na naš tekoči račun št. 604-11-608-103. Ime »Domače novice« Lenart. S poravnavo naročnine nam boste omogočili nemoteno poslovanje.

Ce še niste poravnali naročnine in tega kmalu ne boste storili, vas bomo morali črtati iz evidence naročnikov, kar pa ne bi radi storili.

Uprava

Prispevki za Marijo Bela

V zadnji številki Domačih novic smo objavili, da so do takrat prispevali naši bralci za Marijo Bela 2.700 din. Po tistem pa smo še prejeli prispevek od: SLAVICE OMERZU iz Lenarta, 500 din, od ZOFIJE KUKOVEC iz Gočove, 500 din in od MARTI KOBLAR iz Lenarta, 500 din.

Skupno imamo zbranih 4.200 din. Prosimo, da prispevke še nadalje nakazuje te na naš tekoči račun z oznako: »Za Marijo Bela«.

Tednik

Člani Socialistične zveze delavskih ljudstva za Podravje

IZ PRIJATELJSKE KOMUNE
PTUJ

DEŽEVJE ZADRŽUJE REGULACIJO

Zadnje deževje je precej onemogočilo nadaljnjo regulacijo Pesnice in ostalih pritokov. Voda v Pesnici je zelo visoka, prav tako pa je tudi mnogo na terenu, kjer delajo bagerji in buldožerji, ki se pogrezajo v blato. Zaradi tega se bodo dela nekoliko zavlekla in jih bo tudi težko dohiteti do določenega roka. (Tednik 30. oktobra t. l.).

OBNAVLJAJO KULTURNO DVORANO

V Jurovskem dolu te dni urejujejo kulturno dvorano. V ta namen so dobili od Skupščine občine Lenart 400.000 din. Ostala sredstva pa so zbrali s prostovoljnimi prispevki vaščanov.

Ustanovljeno ŠSD »Elan« Benedikt

Na Osnovni šoli Benedikt je bil 22. oktobra 1964. leta ustanovni občni zbor šolskega športnega društva. Udeležilo se ga je 100 članov. Na občnem zboru je bilo govora o možnostih razvoja telesne vzgoje v kraju. Pionirji so predlagali, da ustanovimo naslednje športne klube:

voljnimi prispevki vaščanov.

Predvidevajo, da bo otvoritev nove dvorane v počastitev Dneva republike.

vo gramoza in leša. Igrišče bo velika pridobitev za naš kraj.

Mnogo je govora o prometni vzgoji in prav zato smo v okviru športnega društva ustanovili klub: kolesarstvo, ki bo imelo nalogo dati pionirjem osnovno znanje o prometnih predpisih, a vsak bo lahko pokazal svoje

Člani »Elana« so pričeli z izgradnjo športnega igrišča.
Foto: Brumen

atletiko, odbojko, nogomet, rokomet, smučanje, šah, kolesarstvo, ritmiko, streljanje, taborjenje in izletništvo. Sklenili smo, da bomo sodelovali v vseh tekmovanjih, ki bodo v okviru občine. Da pa bomo sposobni tekmovati in organizirati tekmovanja, smo že s prostovoljnim delom pripravili igrišče za rokomet, odbojko in za atletske discipline. Delo bomo nadaljevali spomladi, ko bomo imeli sredstva za naba-

znanje v praktični vožnji.

Posebno nalogo bo imela ritmika, ki bo za vsako proslavo pripravila nastop, a za 20. obletnico osvoboditve bo množičen nastop pionirk z vajo »Rajanje s cvetnimi košaricami« in pionirjev z »vajo s palicami«. S temi vajami bi morala nastopiti vsaka šola na občinski proslavi 20. letnice osvoboditve.

Gjerkeš Matija

NADOMESTNE VOLITVE

Na drugi seji zбора delovnih skupnosti Skupščine občine Lenart, dne 21. oktobra so soglasno sprejeli predlog o razrešitvi odbornika **Antona STEFANECA**, ki se je zaradi odhoda v šolo odpovedal mandatu.

Na seji so sprejeli odlok o razpisu nadomestnih volitev v volilni enoti št. 1, skupine delovnih ljudi v državnih organih, družbenih organizacijah in društvih. Nadomestne volitve bodo v soboto, dne 12. decembra 1964.

SREČANJE

Franc Flegler - vztrajen mlinar

tali, je gotovo naj sodobnejši mlin Franca Fleglerja v Zg. Ščavnici št. 131. Flegler je šel s časom.

Kmetje so začeli voziti vedno manj zrnja v njegov mlin. Franc bi propadel, če se ne bi znašel. Povezal se je s podjetjem Testenine Maribor in vrši kmetom zamenjavo moke za zrnje. Sam pa še vedno melje koruzo in krmila za živino. Od kg zamenjane pšenice zasluži dinar. Flegler pravi, da svojega poklica ne bo opustil, zrasel je z mlinom in bo mlel, dokler bo lahko. Sedaj mu je 58 let. Pred nekaj leti je zmlal 12 vagonov pšeni-

nice, sedaj pa dva do tri vagon letno.

V neposredni bližini mlina stoji Fleglerjeva domačija. Vsa je preurejena v povsem sodoben dom. Imajo svoj vodovod, najmodernejše opremljeno kuhinjo itd. Franc nam je ob obisku dejal: »Vedno sem si želel urediti prijeten dom, da bi bil v njem na stara leta srečen!« To mu je uspelo. V dolini Ščavnice se mlini ustavljajo. Prehitela jih je sodobna tehnika, ki omogoča hitrejšo in kvalitetnejšo proizvodnjo. Med ljudmi pa še bo dolgo krožil glas o mlinih, ki so bili nekoč v Ščavniški dolini. F. Š.

Najprisrčnejši sprejem v njihovem življenju

PESNIKI IZ BOSNE IN HERCEGOVINE V LENARTU
LITERARNI VEČER V LENARŠKEM KLUBU — SPREJEM
V ZAVRHU — PREDSEDNIK ZVEZE KNJIŽEVNIKOV JUGOSLAVIJE V LENARTU.

V okviru mariborske kulturne revije je bil 20. oktobra v lenarškem klubu literarni nastop književnikov iz Bosne in Hercegovine. Književniki so brali dela in pripovedovali o svojem življenju. Gostje so dejali, da so jim Lenarčani priredili najprisrčnejši sprejem. Na literarnem večeru so sodelovali: Mak Dizdar in Zalic Miodrag (pesnika), Camil Sijarič in Meša Selimović (prozista, Selimović pa je tudi predsednik zveze književnikov Jugoslavije) ter Čedo Kisič (kritik). Navzoč je bil tudi slovenski pesnik in pisatelj France Filipič in drugi kulturni delavci iz Maribora.

Pred literarnim nastopom je predsednik Skupščine občine Lenart priredil na turistični postojanki Zavrhu svečan sprejem. Književniki so občudovali lepote Slovenskih goric in se zanimali za življenje in delo pesnika in

generala Maestra, ki je pesnikoval v tem kraju.

Pred lenarškim klubom so goste pričakali pionirji, ki so jim pripeli slovenske šopke in jih prisrčno pozdravili. Gostje so bili polni vtisov. V začetku literarnega večera se je predsednik Zveze književnikov Jugoslavije Meša Selimović zahvalil za nadvse prisrčen sprejem v Zavrhu in v Lenartu. Dejal je, da je to bil za vse goste iz Bosne in Hercegovine najsvečanejši sprejem v njihovem življenju. Isto hvaležnost so izrazili tudi ostali književniki.

Literarni večer je vodil slovenski pesnik in pisatelj France Filipič. Gostje iz BiH so pripovedovali o svojem delu in življenju ter brali svoja dela.

Delavski univerzi, OS in ostalim organizatorjem je potrebno izreči vse priznanje za uspelo izveden večer v lenarškem klubu. Zaželeno je, da se s podobno dejavnostjo še nadaljuje.

Predsednik Zveze književnikov Jugoslavije Meša Selimović je v lenarškem klubu dejal: »Pripravili ste nam najprisrčnejši sprejem v našem življenju!«
Foto: Brumen

STROGO ZAVPNO**Ovira za hitrejši promet**

Vsako jutro se na cesti med Golobovo hišo (na vrhu griča v Gradišču in križiščem v Senarski) pojavlja isti prizor.

Tovornjak mariborske mlekarne pobira vsako jutro mleko ob 6,40 uri na zgornjem delu griča, blizu Golobove hiše v Gradišču. Tam je cesta ozka in vsako jutro pelje tu mimo ob tem času avtobus. Vsled preozke ceste in ker tovornjak običajno stoji bolj v sredini ceste, pride do preprirov in neotrebne prevredne umikanja tovornjaka. Morda bi bilo boljše mleko pobirati na vrhu hriba, pred Golobovo hišo, kjer je za to primeren prostor.

DELO POČASI NAPREDUJE

Ze v 12. številki našega časopisa, ki je izšla 25. junija 1964 smo pisali o ureditvi novega trgovskega lokala v Gradišču »Pri Cvetku«, še do danes pa lokal ni odprt. Skozi izložbeno okno je mogoče opazovati v lokalu razmetani inventar. Skoda je prostora, ki toliko časa ne služi svojem namenu. Pričakujemo, da bodo odgovorni vprašanje sanitarij kmalu rešili in da bo kmalu lokal odprt. S tem bo razbremenjen pretesni špecerijski lokal »Na griču«.

Izmenjati izkušnje z aktivni v drugih podjetjih

Na letni konferenci aktiva ZMS Klemos Lenart so sklenili, da bodo obiskali sosednja sorodna podjetja in se seznanili z delom tamkajšnjih osnovnih organizacij ZMS.

Aktiv v Klemusu ima 20 članov, to pa so predvsem vajenci. Na letni konferenci so tudi ugotovili, da so zadane naloge skraj v celoti izvršili.

S. S.

Premajhna aktivnost kmečke mladine

Mladinci Gradišča so na svoji letni konferenci poudarili, da je pri delu njihovega aktiva premalo angažirana kmečka mladina. Na konferenci so pregledali dosedanje delo ter ugotovili precejšnje uspehe. Predstavniki Obč. komiteja ZMS Lenart so dali gradiški mladini priznanje, kot najboljši osn. organizaciji ZMS v občini.

V zvezi s športno dejavnostjo je mladina uvidela, da v zimskem času ni možnosti za te vrste aktivnosti, ker ni primernih prostorov.

Mladina je tudi izrazila potrebo tesnega sodelovanja z mladinskim aktivom na tamkajšnji osnovni šoli.

S. S.

Ob treh zjutraj v službo

V CERKVENJAKU RAZPRAVLJAJO O NOVI AVTOBUSNI ZVEZI Z MARIBOROM

Delavci, ki se vozijo iz Cerkvenjaka na delo v Maribor, imajo velike težave. Čez poletje se vozijo s kolesi do avtobusne postaje v Senarsko (okoli 10 km daleč). Od tam naprej pa se odpeljejo v Maribor s prepolnim avtobusom. Pozimi morajo vstajati cerkvenjaški delavci že pred tretjo uro zjutraj, če hočejo do časa priti na avtobusno postajo. Iz službe pa se vrnejo šele po 16. uri...

Družbeno politične organizacije pod vodstvom SZDL, so problem uvidele in pričele so dogovore z Avtobusnim podjetjem iz Maribora za uvedbo nove avtobusne zveze s Cerkvenjakom.

Avtobus naj bi iz Cerkvenjaka odpeljal ob 5. uri in bi se iz Maribora vračal ob 15. uri. Avtobusno podjetje se je z uvedbo nove avtobusne zveze strinjalo, nastal pa je problem garaže.

Za manjši avtobus bi bila garaža takoj na razpolago. Avtobusno podjetje pa smatra, da manjši avtobus za to progno ne pride v upoštevanje, ker bi bil preobremenjen. Potrebno je torej zgraditi garažo za večji avtobus. Najprimernejši prostor so sedaj našli v neki leseni hiši, ki bi jo bilo moč hitro spremeniti v garažo. Sedaj čakajo na pristanek Avtobusnega podjetja Maribor.

Druga varianta za izgradnjo garaže je v sklopu novega gasilskega doma, ki naj bi stal na »Gomili«. S to varianto se strinja tudi KS, ki bi prispevala del sredstev in bi potem imela garažo v svoji lasti. Ta objekt pa pred spomladajo prihodnjega leta ne bi mogel biti zgrajen.

Če bo prva varianta za izgradnjo uspela, bo nova avtobusna zveza uvedena v drugi polovici novembra.

OD 423 OTROK REDNO MALICA SAMO 130

Na osnovni šoli Cerkvenjak v šolski kuhinji malica redno od 130 do 140 otrok. To število je majhno, če računamo, da je na tej šoli 423 učencev. Starši mesečno plačujejo za enega otroka 300 din. Ta lahko za ta znesek malica toplo hrano ves mesec.

Mnogo otrok niti zjutraj ne je in bi jim malica v šoli vsekakor koristila. So starši, ki pravijo: »Zakaj bi malical otrok v šoli, saj toliko imamo doma, da ni lačen!!«

Odgovorni za mlečno kuhinjo v cerkvenjaški šoli pa so v zadnjem času zaskrbljeni. Nekaj se govori, da bo ukinjena pomoč, ki so jo šolske kuhinje sedaj dobivale v moki, mleku ipd. S takšno ukinitvijo bodo otroci še bolj prizadeti.

Da bi bila hrana čimboljše in prilagojena okusu otrok, so v Cerkvenjaku izvedli med starši nabalralno akcijo in zbrali precejšnje količine sadja in zelenjave.

Poudarjena javnost dela komunistov

(Nadaljevanje s 2. strani)
ravati po načelu demokratičnega centralizma. Člani Zveze morajo poznati in spremljati politiko organizacije. Boriti se morajo tudi za splošno razgledanost in postati čimbolj samostojni pri reševanju vprašanj.

Vsled hitrega tempa razvoja po VII. kongresu ZKJ je osnutek statuta predvidel tudi nekatere organizacijske spremembe v Zvezi. V sedanjem statutu je določilo, ki govori, da se osnovna organizacija sklicuje po potrebi ali najmanj enkrat mesečno. V osnutku statuta pa piše, da se osn. org. sklicuje samo po potrebi. Do te spremembe je prišlo vsled tega, da bi se člani zveze sestajali res samo takrat, ko je to potrebno. Do sedaj pa se je dogajalo, da so bili nekateri sestanki brez vsebine, ker pač v nekem obdobju ni bilo potrebno reševati pomembnejših zadev, so pripomnili na sestanku terenske osnovne organizacije v Lenartu.

PIONIRJI NAM PIŠEJO**PIONIRJI POMAGALI AGROKOMBINATU**

Na prošnjo Agrokombinata KZ Lenart, smo se pionirji lenarške osemletke in osnovne šole Voličina udeležili obiranja hrušk na delovišču Agrokombinata v Selcih. Hruške je obiralo 60 pionirjev.

Delali smo z veseljem in obrali en nasad hrušk. Za plačilo bosta dobili šoli sadje, ki ga bodo šolske kuhinje porabile za malice.

TRGATEV

*Klopotci klopočejo,
kličejo nas,
grozdje že zrelo je,
trgatev je čas!*

*Brentarji pojejo,
brente neso,
saj je jesen prišla
in vse je lepo!*

Slava Skrban
Osemletka, Lenart

Po novem statutu bodo kontrolne komisije tudi v občini. Njihova naloga naj bi bila, dajanje pobude za obravnavanje kršitev statuta.

V zvezi z javnostjo dela organizacije Zveze komunistov so navzoči ugotovili, da se do sedaj še ni dogodilo, da bi na sestanku Zveze bili tudi nekomunisti, kar bi lahko.

Ko osnutek statuta govori o sprejemu v ZK pred 18. letom starosti, je formulacija nekoliko nejasna. Ne ve se, kdo lahko odloči, da se tak sprejem lahko izvrši. Nato so navzoči razpravljali o vlogi krajevnih komitejev in so ugotovili, da pridejo ti do izraza tam, kjer je v nekem kraju več osnovnih organizacij, ki so oddaljene od občinskih centrov.

Poseben poudarek so dali na sestanku lenarške terenske osnovne organizacije ZK o odstranitvi iz vodilnega položaja v organizaciji. Nekateri tega ne smatrajo za kazen, navzoči pa so bili mnenja, da je to največja kazen za komunista.

Osnovna organizacija je sprejela dva nova člana, ki sta se

pokazala aktivna na raznih področjih družbenega življenja.

Pred začetkom sestanka so komunisti oddali po pet predlogov tovarišev, ki naj bi bili člani bodočega sekretariata osn. organizacije. Ti predlogi bodo pri sestavi predloga za novi sekretariat upoštevani.

Na sestanku vaške osnovne organizacije ZKS v Voličini so bili mnenja, da člen, ki v osnutku statuta ZKJ govori, da lahko občinski komite odobri izostanek svojega člana od sestanka osnovne organizacije, ni potreben.

Precej so razpravljali, da naj bi bili komunisti vključeni v delo tiste osnovne organizacije, kjer živijo.

Ugotovili so, da bo potrebno delo v društvi poživeti. Vsled trenj med vaščani, nekateri smatrajo, da brez njih delo ne bo šlo naprej. Pri tem skušajo izkoristiti svoj osebni spor. Osnovna organizacija pa smatra, da bo delo teklo naprej normalno, ker je na terenu dovolj ljudi, ki bodo aktivni, ne da bi pri tem iskali svoje koristi ali skušali afirmirati sami sebe.

IZ NAŠE PRETEKLOSTI

V podlistku »Naši kraji po letu 1000« ste veliko brali o lenarškem rotovžu, v katerem je bilo nekoč sodišče. Rotovž je bil zanimiv tudi po svoji notranji opremlitvi. Ta se je žal razgubila. Ostala pa so še zanimiva vrata, ki vam jih prikazuje naš posnetek. Vrata še danes služijo svojem namenu, kljub temu, da je nad njimi letnica 1675.

Foto: Brumen

ROKOBORBA

ZMAGA NA REPUBLIŠKEM PRVENSTVU

LENART : LJUBLJANA 13,5:7,5 - PRIJATELJSKO SREČANJE V AVSTRIJI - TRZASKI ROKOBORCI ZELIJO PRITI V LENART

18. oktobra je bilo v Lenartu republiško prvenstvo v rokoborbi med težkoatletskim klubom iz Ljubljane in rokoborci iz Lenarta. Zmagali so Lenarčani z rezultatom 13,5:7,5. Tekmovanje je bilo najlažje, kar jih je bilo v Lenartu. Bilo je opaziti, da je bila lenarška ekipa bolj pripravljena od nasprotnikove. Navzoči so najbolj odobravalji borbo med Frasom (Lenart) in Zibernom

(Ljubljana). Jože Šuman je v tretji minuti zmagal s tušem ter pokazal visoko tehniko. Rezultati so bili naslednji: MUHA: Črnčec: Puš 2:0, BANTAM: Žnuderl-Polak 2,5:0, PERO-LAHKA: Zemljčič - brez borbe 3:0, LAHKA: Šiško-Hrvačanin 0:2,5, VELTER: Karner-Jovanovič 0:2, SREDNJA: Šuman-Domicilj 3:0, POLTEŽKA: Fras-Ziberna 3:0 in TEŽKA: Toplak-Fantur 0:3.

TABELA REPUBLISKEGA PRVENSTVA V ROKOBORBI

Ime	Odigrana kola	Zmage	Nerešeno	Zgube	Skupni rezultat	Dobljene točke
»Partizan« Lenart	8	7	0	1	117,5: 58	14
»TAK« Ljubljana	8	4	0	4	102,5: 85	8
»Železničar« Maribor	8	1	0	7	51,0:128	2

PONOVO V AVSTRIJI

Na predlog Okrajne zveze za telesno kulturo Maribor so lenarški rokoborci 7. novembra nastopili na prijateljskem srečanju v rokoborbi proti rokoborskemu klubu Delavsko športnega društva (ASKO) v Rosentalu pri Grazu. Od Lenarčanov so tekmovali: Črnčec, Žnuderl, Zemljčič, Šiško, Karner, Fras in Šuman.

TRŽAŠKI ROKOBORCI V LENARTU?

Sekcija za rokoborbo TVD Partizana Lenart vodi razgovore z Delavskim športnim društvom iz Trsta za srečanje v Lenartu. Pobudo za srečanje so dali sami Tržačani. Po vsej verjetnosti bo omenjeno rokoborsko srečanje v mesecu decembru letos.

OGLASI

Prodajam zeljnate glave. Oglasi se pri CEH JOŽETU, Ptujška cesta, Lenart.

Komunalni zavod Lenart sprejme v uk dva vajenca za dimnikarsko stroko. Podrobnejša poudarila dobite v pisarni Komunalnega zavoda, Lenart, Jurovska cesta 19.

Oddajam sobo in hrano moške mu, ki želi stanovati z drugim. Vlasta Kranjc, Mariborska cesta 13, Lenart v Slov. goricah.

FILMSKI spored

GRADISCE
15. novembra — »NA TARC« — ameriški kavbojski film
22. novembra — »BRATJE KARAMAZOV« — francoski film

LENART
15. novembra — »DEKLICA S KOVKOM« — italijanski CB film
22. novembra — »BALADA O VOJAKU« — ruski CB film

VOLČINA
15. novembra — »KO SO BILA DREVEŠA VELIKA« — sovjetska drama
22. novembra — »REKA SMRTI« — jug. voj. drama.

— Naši kraji na letu 1000 —

Piše: Franc Šuman

(31)

Trg Lenart je ob koncu XVIII. stoletja štel nekaj nad 300 prebivalcev. V knjigi obrtnikov trga Lenart najdemo v navedenem času zapisanih 27 mojstrov, če je vsak povprečno zaposloval po štiri pomočnike skupaj z vajenci, kar je bilo takrat po obrtnem redu dovoljeno, je bilo več kot ena tretjina prebivalcev trga Lenart zaposlena v obrti. Od omenjenih obrtnikov ne najdemo več niti enega potomca, odšli so drugam ali pa so umrli. S tem končujem opisovanje o obrtnikih.

Prvi zdravnik se v trgu Lenart pojavi l. 1785, to je bil Kajetan

Hartwieg, ki je prišel iz Gradca. Njemu je sledil Karl Ivan Schrambeck, njega sem že omenjal, prišel pa je v Lenart iz Ptujja in je umrl leta 1843. Njemu je sledil Andrej Karnig, ki je umrl leta 1863. Četrty zdravnik v Lenartu je bil Josip Jaras, ki je bil obenem tudi živinozdravnik ter je prišel v Lenart iz »Kranjske«. Leta 1870 je prišel dr. Aleksander Deanino in nekaj pozneje dr. Sadnik. 1880 leta pa se je dr. Deanino preselil k Sv. Trojici (Gradišče). Dr. Henrik Benesch, ki je bil rojen pri Sv. Križu pri Rogatcu je bil v Lenartu od leta 1885 in do svoje smrti leta 1907. Dr. Franjo Filipič iz

Verzeja je bil v Lenartu zdravnik od leta 1901. do 1918 leta, ko je umrl. Imenovani je bil zaveden narodnjak. Deveti zdravnik je bil v Lenartu dr. Theobald Zirngast, rojen v Sv. Trojici (Gradišče) in je bil potomec nekdanjih lenarških Zirngastov. On se je med prvo svetovno vojno preselil v Maribor. Od leta 1918 do 1920 je bil dr. Jožef Luzar, ki je nato odšel v Kočevje. V letu 1919 je pričel z zdravniško dejavnostjo v Lenartu tukajšnji rojak dr. Ludvik Kramberger, ki je umrl leta 1962. Od leta 1930 do 1945 je bil tu še dr. Henrik Solag (Lenarčan). Od leta 1954 do 1956 dr. Vladimir

Breznik, ki je nato odšel v Lendavo. Njemu sta sledila štirinajsti in petnajsti dr. M. Brumec in žena dr. N. Brumec — Poljšak in sta odšla nato v Maribor. Sedaj pa sta v Lenartu dr. Franc Gabršček in dr. Peter Mravljak.

Zdravniki pri Sv. Trojici — sedaj Gradišče: 1. dr. Aleksander Deanino v l. 1880, 2. dr. Ržinski od l. 1890 do 1900, ki je imel nad vrati v čakalnici napis: »Junges Blut und junges Leben, Dir kein Artz geben. Der Artz kann nur schneiden, Wunden nähen und pirken.« Kar pomeni: »Mlado kri in mlado življenje ti ne more nobeden zdravnik več dati. Zdravnik lahko rane reže, šiva in lepši. Omenjeni napis je marsikoga ozdravil, ko ga je prebral. (Se nadaljuje)

JAK
JE
AV
ZGODBA

Piše in riše:
F. Prijatelj

»Kam pa kam v tej vročini?« jih je vprašal kmet. Mati mu je pojasnila, da gredo prvič z otrokoma na obisk k sorodnikom v mesto. Povedala mu je tudi, da sta otroka od dolge poti in vročine žežna. Kmet je zmajal z rameni in dejal: »Ja veste, vode je letošnje poletje malo, suša je... no pa se je vseeno napije pri vodnjaku!«

Sli so dalje. Na travnikih so kmetje obračali. Oče in mati sta ocenjevala kvaliteto sena in drugih pridelkov, ki so jih videli na poljih in njivah. Tu in tam so bile njive lepo obdelane, ponekod pa je rasla trava in starša sta rekla: »To je pa združno, oh kako je neobdelano, drugi znajo drugače delati!«

Neobdelane so bile tudi nekatere privatne njive, vendar sta te prezrla. Nista mogla razumeti hitrih povojnih sprememb. Preveč sta bila navezana na staro življenje in delo. Večkrat sta govorila: »Delati moramo tako, kot so nas učili starši!« Pogovarjala sta se še o tem in onem. Otroka sta ju poslušala, vendar za nujno modrovanje nista kazala veliko razumevanja.

Makadamska cesta je bila ostra, ker so kolesa kmečkih voz razbila koščke gramoz. Otroka in mamo je zbadalo v noge. Razen očeta so vsi hodili bos. Tako so tukaj preprosti ljudje vedno delali. Čevlji so bili dragi in so jih stalno nosili samo pozimi, poleti pa ob praznikih ter po ulicah mest. Pravili so, da so ljudje v mestu gosposko oblečeni.

govorci

64

V sklopu oddelka za občino upravo in družbene službe Skupščine občine Lenart je referent za socialno varstvo in varstvo družine.

O problematiki socialne službe v občini piše za naše bralce referent za socialno varstvo in varstvo družine občinske skupščine Lenart:

ANICA MURSEC — Iz proračuna Skupščine občine Lenart prejema trenutno 159 oseb socialno pomoč. To so predvsem občani, ki so zaradi starosti in boleznih onemogli ter nimajo možnosti, da bi si kako drugače pomagali pri preživljanju. Socialna pomoč se dodeli predvsem takšnim, ki nimajo otrok ali sorodnikov niti lastnega premoženja. To so ljudje, ki so vse svoje življenje delali pri kmetih kot viničarji ali dninarji. Pri kmetu so imeli v najemu sobico in so se preživljali s tem, kar so dnevno zaslužili. Dokler so bili pri moči, da

devo smo sporočili organizaciji Rdečega križa v Benediktin in prosili za posredovanje. Zeleli smo, da bi člani krajevnih skupnosti in člani RK uredili oziroma izboljšali stanje socialnega podpiranja. Naše prizadevanje preko organizacije je bilo zaman. Ko smo prišli do njega, da bi ga oddali v rejništvo drugi družini, je bil umazan in neobrit iz česar lahko sklepamo, da pri hiši ni bil deležen niti vode, da ne govorimo o ostalih oskrbi. V rejniški družini je bil kot ostali člani družine oskrbljen z vsem, kar je potreboval.

Socialno pomoč v treh primerih prejema tudi družine, ki imajo večje število malih otrok in vsled boleznih ni nihče zaposlen, razmere pa so take, da je bila nujno potrebna finančna pomoč otrokom. Za otroke, ki so v rejništvu pri tujih ljudeh, plačujemo rejnino. To so otroci brez staršev in otroci iz socialno

smo prosili tamkajšnjo predsednico osn. org. RK MARIJO VOGLAR:

Največ socialnih problemov je pri nas v Cagoni, Zupetincih, Smolincih in v Komarnici. Pri treh družinah je problem alkoholizma. Te družine imajo veliko otrok, ki živijo v skrajno zane-marjenem okolju in skoraj brez hrane. Nimajo kruha, ne sladkorja in drugih potrebščin. V stanovanju imajo ilovnata tla, prostor pa osvetljuje samo majhna lina. Tega so seveda krivi starši, ki ne primejo za delo. Vzroke za to pa moramo iskati že pri sami vzgoji staršev od rane mladosti naprej. Otroke teh družin bi bilo potrebno dati v rejo. Dajanje stalne pomoči tem družinam ne bi imelo smisla, ker so starši zmožni za delo. Otroci v sedanjem okolju postajajo rahitični in vsestransko neodporni. Saj jim je glavna hrana nezabljena krompir.

V naslednjem primeru imamo na našem območju duševno bolno mater, ki ima dva nezakon-ska otroka. En otrok je normalen, drugi pa je duševno bolan, poleg tega je duševno bolna tudi stara mati. Zdravega otroka pa vzgaja in uči govoriti stari oče.

Osnovna organizacija RK Cer-kvenjak se trudi, da bi tem družinam pomagala, več kot enkratne pomoči pa jim ne more dati.

Marija Voglar

KAJ MENITE, KDO NAJ BI SE SKRBELE ZA STARE IN ONEMOGLE POLEG DRUŽBE?

Po ugotovitvah prejema socialno pomoč v glavnem bivši gospodarski pomočniki in pomočnice, dninarji in viničarji, ki niso bili socialno zavarovani ali nimajo zadostne delovne dobe, da bi lahko uveljavili pokojnine. Zato bi morali poleg družbene skrbi starostno onemoglim občanom prvenstveno pomagati oni, ki so jih koristno uporabljali pri delu. Mnogo je tudi takih primerov, da svojci, zlasti otroci pozabljajo na starše. Odselili so se iz rojstnega kraja, zaposlili v industrijskih središčih in ustvarili sebi primeren standard. Res je, da osebne potrebe človeka sporedno z družbeno ekonomskim razvojem naraščajo. V teh pozi-

SOCIALNI PROBLEMI

VSE ŽIVLJENJE SO TRDO DELALI. KO SO BILI MLAJŠI, SO JIH VSI VIDELI TER JIH PROSILI NA DELO. PRIŠLA JE STAROST. MOČI SO OPEŠALE. TISTI, KI SO JIH NEKOČ VABILI NA TRDO DELO, JIM SEDAJ ZAPIRAJO VRATA IN PRAVIJO: »OBČINA NAJ TI POMAGA, JAZ IMAM PREVELIKE DAVKE!« OKOLI 159 OBČANOM DAJE OBČINA SOCIALNO PODPORO, POMAGA JIM, KOLIKOR JE V NJENI MOČI. POMAGATI PA JIM BOMO MORALI VSI, KI Z NJIMI ŽIVIMO.

so lahko opravljali težka dela in se iz zasluzka za silo preživljali, so bili sosesčini vedno dobrodošli, ko pa so jim moči odpovedale in niso mogli več opravljati raznih del, jih ni nihče več sprejel. Bili so primorani, da zaprosijo za socialno pomoč, s katero se vsaj delno preživljajo. Imamo primer, da se takim ljudem, ko jim delovne moči odpovedo, odvzame tudi sobica in so prisiljeni, da si poiščejo drugo stanovanje, katerega pa največkrat le s težavo dobe ali pa se jim ponuja prostor, ki je vse prej kot sobica, vendar ne upajo odreči, saj so zadovoljni, samo da so pod streho. Najdejo se še primeri, **KO ONEMOGLI LJUDJE SPIJO V HLEVIH** ter še čez dan nimajo dostopa v toplo stanovanje kmeta, ker jim tudi hrano prinašajo v hlev.

Na območju krajevnih skupnosti Benedikt smo imeli socialnega podpiranca, ki je imel svoje bivališče pri kmetu v hlevu. Za-

ogroženih družin, katerih starši niso imeli čuta odgovornosti do svojih otrok in je bilo nujno, da so otroke staršem odvzeli in oddali v rejo tujim družinam, kjer imajo boljšo oskrbo ter možnost napredovanja ter čutijo družinsko toplino, katere pri svojih starših niso bili deležni. Takšnih otrok imamo v rejništvu 15, za katere plačujemo mesečno rejnino.

Dodeljuje se tudi kadrovska podpora ženam, oziroma materam, ki imajo majhne otroke in se njihovi možje nahajajo na odsluženju kadrovskega roka. Trenutno je dodeljenih 10 kadrovske podpor.

V letu 1964 je bilo iz proračuna skupščine do meseca oktobra izplačano samo za socialne podpore 7.757.730 din. Podpore se izplačujejo od 1.000 do 5.000 din mesečno. Vzrok, da podpore ne morejo biti višje je v tem, da je število socialnih podpirancev precej visoko in v proračunu primanjkuje finančnih sredstev. Na območju občine je še več takih ljudi, ki bi bili socialne pomoči potrebni, vendar jim v letu 1964 ne moremo nuditi nobenih sredstev za pomoč pri preživljanju.

V raznih domovih, kot so: Domovi za stare in onemogle, domovi za gluho in slepo mladino, dečje jasli, Center za rehabilitacijo slepih, Zavod za duševno in živčno bolne Hrastovec-Trate in Dornava, imamo 49 oseb. Za vse te domove se plača iz proračuna mesečno ca 1.320.000 dinarjev, letno torej 15.840.000 din.

OTROCI BREZ KRUHA IN LJUBEZNI

Za mnenje o socialni problematiki na območju Cer-kvenjaka

Smilijo se nam otroci, ki živijo v skrajno nezdravem okolju. Njim bo potrebno čimprej pomagati, da tudi oni kasneje ne bodo prišli na pot staršev.

POTREBNA BO POMOČ VSEH OBČANOV

Sekretarja Obč. odbora SZDL Lenart Jelko Firbas smo prosili, da nam v zvezi s socialnim varstvom odgovori na nekaj vprašanj:

ALI MENITE, DA SO SOCIALNE PODPORE, KI SE GIBLJEJO OD 1.000 DO 5.000 DIN ZADOSTNE ZA PREŽIVLJANJE STARIH IN ONEMOGLIH LJUDI?

Služba socialnega varstva je v okviru občinske skupščine v minulih letih opravila mnogo koristnega dela, vendar v primerjavi z rastočimi socialnimi problemi še daleč ne more rešiti vseh zelo perečih problemov, ki so vezani na finančna sredstva. Za socialno varstvo je v občinskem proračunu za leto 1964 planiranih 21 milijonov dinarjev ali 15 % čistih proračunskih sredstev. Od tega je namenjenih za vzdrževanje varovancev v domovih 12 milijonov din, za podpore starim in onemoglim občanom pa 7,5 milijonov dinarjev. Vendar so predvidena sredstva za te namene prekoračena. Socialne podpore so res nizke, saj skupaj 159 socialnih podpirancev, dobiva preko 70 % socialno pomoč do 2.000 din. Zato menim, da bo potrebno v prihodnjem letu za one, ki nimajo drugih virov dohodkov, socialne podpore znatno zvišati.

tivnih spremembah pa bi morali več pozornosti polagati etičnim in humanim normam. Zalostne so zgodbe ljudi, ki pripovedujejo, da imajo dobro situirane otroke ali da so svoje žulje pustili pri kmetu, danes pa stojijo na pragu brez pomoči.

KAKO SI ZAMISLJATE VLOGO KRAJEVNIH SKUPNOSTI V POGLEDU UREJEVANJA SOCIALNEGA VARSTVA?

Pri vseh krajevnih skupnostih obstajajo komisije za družbene službe, ki imajo nalogo med drugim skrbeti za to področje dejavnosti.

Sem sodi pripravljanje predlogov o upravičenosti socialnih podpir in revizija podpir. Osnovna dejavnost pa bi naj bila usmerjena v preventivno dejavnost. Mnogo pozitivnih uspehov bi lahko komisije dosegle v vzgojnem smotru. Sem sodijo tudi individualni razgovori o pomoči tistih, ki so moralno dolžni pomagati.

Krajevne skupnosti verjetno iz svojih sredstev ne bodo mogle dajati socialnih podpir. Lahko bi pa sleherna krajevna skupnost preko tečajev RK usposobila laičen kader za nego bolnika na domu. Takšne potrebe se pojavljajo tudi na vasi. Znano je, da starejši ljudje ostajajo sami. Neredki so primeri, da so v slučaju boleznih prepuščeni samimi sebi. Za takšne primere bi bilo potrebno organizirati nego bolnika na domu. Krajevne skupnosti bi lahko za začetek usposobile po enega ali dva laična bolničarja, ki bi v času boleznih doma oskrbovala bolnike.

Poleg krajevnih skupnosti pa bi morala enakovredno reševati probleme tudi SZDL in RK.

Jelka Firbas